

COPIA

PROPOSICIÓN SOBRE MEDIDAS PARA ACTUALIZAR O INVENTARIO DE FONTES PÚBLICAS, PLANIFICAR A SUA RECUPERACIÓN E ELABORAR UNHA ORDENANZA SOBRE A XESTIÓN E USO EFICIENTE DA AUGA

O **Grupo Municipal do Partido Popular**, ao abeiro do Regulamento Orgánico Municipal, presenta, para a súa inclusión no Pleno, a seguinte **PROPOSICIÓN**:

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

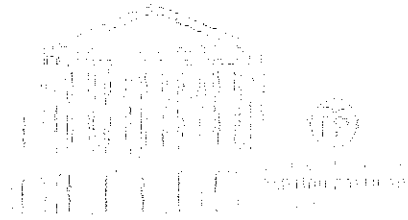
O nacemento e a evolución da cidade de Santiago está intimamente ligada á auga. Desde o propio asentamento humano entre os cursos fluviais do Sar e do Sarela ata a súa antiga rede de distribución para o consumo público posta en marcha na época de Xelmírez, coa singular testemuña –entre outros importantes vestixios- do reconstruído acueduto da Ponte Mantible e a antiga canalización desde os manancias da ladeira de Vite ata a arqueta da fonte de San Miguel, eixe central para distribución das sucesivas “traídas” e xerme do primeiro abastecemento da cidade, que aínda perdura na actualidade.

Na malla urbana da cidade e nos principais núcleos da zona rural consérvanse desde antigo un gran número de fontes públicas que están na orixe dun servizo público esencial e que manteñen aínda hoxe, ademais do seu fin inicial para o subministro da poboación, indubidables trazos culturais, artísticos ou etnográficos, que lle confiren un singular valor histórico e patrimonial que debe ser obxecto dunha atención especial.

Ese valor fixo que se lle teñan dedicado traballos de investigación, folletos divulgativos e mesmo amplas monografías, que ofrecen detalles sobre a historia e a traza das consideradas máis emblemáticas ou monumentais, aquelas que se distribúen nos arredores do núcleo histórico, varias delas mencionadas xa na época medieval, e unha gran maioría construída nos primeiros anos do século pasado.

Un inventario realizado a principios da década pasada, promovido pola empresa concesionaria do servizo municipal de abastecemento, daba conta de preto de 300 fontes públicas e lavadoiros no territorio municipal, das que case un centenar se localizaban no espazo urbano e o resto no ámbito rural. A través das fichas individualizadas dábase conta dos seus datos xerais (ano de construción, localización e historia) e das súas características técnicas (caudal, dimensións, materiais ou estado de conservación). Aínda que se citan algunhas desaparecidas e outras que non é posible localizar, unha gran maioría consérvanse na actualidade. Iso si, con notables diferenzas no seu estado de conservación.

Seguindo aquel inventario podemos comprobar hoxe como algunhas das fontes carecen de subministro permanente de auga (caso por exemplo da fonte do chamado Campiño de San Francisco, no acceso á Costa Vella; a da Carreira do Conde; a da rúa das Oblatas; ou dúas ornamentais existentes na Alameda –a de

mármore e a circular de pedra próxima aos aseos públicos-), outras presentan deficiencias (como a do Franco, na que a auga non mana por onde debe) e outras, sobre todo no rural, presentan un aspecto abandonado que cómpre remediar.

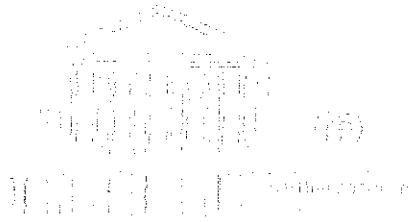
Recuperar eses elementos patrimoniais debe ser obxecto dunha atención especial por parte do Concello que, alén de promover o seu coñecemento a través de interesantes roteiros culturais, debería incidir de forma especial no seu mantemento e posta a punto, dotándoas de auga cando carezan do subministro (mediante a recuperación do seu propio manancial cando sexa posible, conectándoas á rede municipal de abastecemento coa incorporación de pulsadores que economicen o consumo ou procurando o establecemento de sistemas de recirculación da auga para nas fontes ornamentais, segundo os casos), mellorando tamén a súa accesibilidade e o seu aspecto.

Ese labor de recuperación ten antecedentes no anterior mandato cando, en colaboración co Consorcio da cidade, se actuou en sete fontes de marcado carácter histórico (Fonseca, Fonte Sequelo, Virxe da Cerca, Porta do Camiño, San Martiño Pinario, Toural e Santa Clara), así como noutras fontes municipais de menor entidade. Mesmo con anterioridade se procedeu a recuperar fontes ocultas, como a de San Clemente, unha das máis antigas da cidade, que foi obxecto dun ambicioso proxecto para sacala á luz e rehabilitar o seu contorno.

Para continuar esta tarefa propoñemos a actualización do inventario de fontes municipais, para determinar o número e estado de conservación de cada unha delas, así como a elaboración dun Plan para o seu periódico mantemento, a súa recuperación e a súa mellora, no que se determine a prioridade das actuacións e se establezan grupos ou categorías para proceder á súa execución gradual ao longo de anos sucesivos.

Aínda que as fontes xa non teñen a importancia hixiénica e de abastecemento doutroa poden seguir sendo un elemento de utilidade –de feito en moitas cidades estanse a recuperar e instalar novas fontes nas rúas para seu uso pola veciñanza e visitantes- potenciando o seu valor como fermosas referencias do noso patrimonio histórico, artístico ou etnográfico.

Como complemento desta acción de posta en valor –que podería incluír a colocación de sinxelas placas co nome, historia e potabilidade en cada fonte, así como a divulgación pública no seu conxunto- sería conveniente a elaboración e aprobación dunha ordenanza sobre a xestión e uso eficiente da auga no termo municipal, na que se recollan medidas que contribúan a un uso máis sustentable da auga, adaptando a normativa municipal existente aos requirimentos e preceptos establecidos na normativa autonómica, estatal e comunitaria, en especial ás recomendacións da Directiva Marco da Auga do Parlamento europeo. Esta ordenanza serviría de guía tanto para adecuar as actuacións no uso de recurso por parte do Concello e dos seus entes instrumentais, como para establecer un referente claro e adaptado á realidade do conxunto da veciñanza.

Tendo en conta todas estas consideracións, o Grupo Popular presenta no Pleno municipal a adopción do seguinte

ACORDO:

O Pleno insta ao correspondente órgano do Goberno municipal a:

- 1. Actualizar o inventario das fontes públicas existentes do termo municipal para o seu coñecemento, mantemento e posta en valor.***
- 2. Redactar un plan específico para a recuperación e mellora das fontes municipais, no que se recolla unha priorización das accións e se definan distintos grupos en función da urxencia dos traballos a desenvolver, en orde a proceder á súa execución gradual en anos sucesivos.***
- 3. Elaborar e aprobar unha nova ordenanza municipal para mellorar a xestión e o uso eficiente da auga, que abarque o ciclo integral da auga, conforme aos requirimentos e recomendacións da normativa de referencia, en especial a Directiva Marco da Auga europea e axustada ao Regulamento marco do Servizo Público de Saneamento e Depuración de Augas Residuais de Galicia. Esta nova ordenanza deberá substituír aos vixentes e obsoletos Regulamento do Servizo Municipal de Abastecemento de Auga Potable, que data de 1996, e ao Regulamento do Servizo de Saneamento, modificado por última vez no ano 2006.***

Santiago de Compostela, a 3 de xaneiro de 2017.

Agustín Hernández
Portavoz do Grupo Municipal Popular